

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Återkallelse av svenskt medborgarskap (SOU 2026:21)

Ju2026/00665

1 Sammanfattning

Skatteverket tillstyrker utredningens förslag att verket ska få underrättelser om slutliga beslut om återkallelse av svenskt medborgarskap. Skatteverket anser dock att det uttryckligen bör anges i 9 a § medborgarskapsförordningen (2001:218) MedbF att underrättelsen ska innehålla uppgift om den enskildes utländska medborgarskap.

Skatteverket anser att behovet av sekretessbrytande reglering för Migrationsverkets eventuella inhämtning av sekretessbelagda uppgifter från Skatteverket bör belysas i det fortsatta författningsarbetet.

Övriga förslag rör inte Skatteverkets verksamhet. Skatteverket har därför inte några synpunkter på förslagen.

2 Skatteverkets synpunkter

2.1 Förvärv av svenskt medborgarskap (avsnitt 3.2.2)

Skatteverket vill förtydliga att verket, förutom i ärenden om folkbokföring, även registrerar uppgifter om en persons medborgarskap i ärenden om samordningsnummer (1 kap. 2 § andra stycket 5 lagen [2022:1697] om samordningsnummer). Det finns svenska medborgare som inte är eller har varit folkbokförda i Sverige.

Betänkandets beskrivning ger intrycket att Skatteverkets registrering enbart sker i ärenden om folkbokföring, varför detta förtydligande kan ge en mer fullständig bild av verkets registreringsansvar.

2.2 Vad ska gälla för handläggningen? (avsnitt 12.3)

Skatteverket tillstyrker utredningens förslag om att Migrationsverket eller den domstol som slutligt har prövat ett ärende om återkallelse av svenskt medborgarskap skyndsamt ska underrätta Skatteverket när ett sådant beslut har fått laga kraft.

Av föreslagen lydelse av 9 a § MedF framgår att Skatteverket ska underrättas om beslut om återkallelse av svenskt medborgarskap. Vad en sådan underrättelse ska innehålla – utöver uppgift om beslutet om återkallelse – framgår dock inte av bestämmelsen. Det framgår inte heller av betänkandet i övrigt vilka uppgifter som avses lämnas till Skatteverket i en sådan underrättelse.

Uppgifter i ärende om svenskt medborgarskap omfattas av sekretess med stöd av 37 kap. 1 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) OSL. Bestämmelsen har ett omvänt skaderekvisit och det föreligger därför en presumtion för sekretess. Av 37 kap. 1 § tredje stycket OSL framgår beträffande beslut i ärende om svenskt medborgarskap att skälen för beslutet omfattas av sekretess enligt första stycket. För att Skatteverket ska kunna uppfylla de krav på registrering som följer av folkbokföringslagen (1991:481) och lagen om samordningsnummer behöver det därför införas en bestämmelse som möjliggör att uppgift om utländskt medborgarskap kan lämnas till Skatteverket.

Skatteverket föreslår därför att det föreskrivs uttryckligen i 9 a § MedbF att underrättelsen till verket ska innehålla uppgift om vilket eller vilka utländska medborgarskap som personen bedöms ha efter beslutet om återkallelse. Den föreslagna bestämmelsen i 9 a § förslaget till förordning om ändring i MedbF kan förslagsvis ges följande ordalydelse:

När ett beslut om återkallelse av svenskt medborgarskap enligt 14 a, 14 b eller 14 c § lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap fått laga kraft, ska Migrationsverket eller den domstol som slutligt har prövat ärendet skyndsamt underrätta Skatteverket om beslutet samt lämna uppgift till Skatteverket om den enskildes utländska medborgarskap.

Uppgift om utländskt medborgarskap kan då lämnas ut till Skatteverket med stöd av bestämmelsen i 10 kap. 28 § OSL.

2.3 Migrationsverkets behov av informations- inhämtning (avsnitt 12.4.2)

I detta avsnitt anges att Migrationsverket har möjlighet att, med stöd av 26 § förvaltningslagen (2017:900), kommunicera med andra myndigheter än de som följer av de föreslagna 7 b–c §§ MedbF. Som exempel på en sådan myndighet anges Skatteverket.

Bestämmelsen i 26 § förvaltningslagen är en upplysningsbestämmelse som anger att en myndighet inom sitt utredningsansvar enligt 23 § förvaltningslagen kan begära ett yttrande från en annan myndighet (remiss). Att en myndighet ska svara på en remiss framgår av 8 § första stycket förvaltningslagen, det vill säga en myndighet ska inom sitt verksamhetsområde samverka med andra myndigheter. Ingen av dessa bestämmelser är sekretessbrytande (prop. 2016/17:180 s. 292 f.).

Det framgår inte av detta avsnitt vad för slags uppgifter som Migrationsverket kan behöva ta del av från Skatteverket för att kunna göra en bedömning om en återkallelse av ett svenskt medborgarskap är proportionerlig.

De flesta uppgifter inom Skatteverket är sekretessreglerade. Inom folkbokföringsverksamheten förekommer sekretessreglering med såväl rakt som omvänt skaderekvisit och inom beskattningsverksamheten omfattas det stora flertalet uppgifter av absolut sekretess. För att Skatteverket ska kunna lämna ut sekretessbelagda uppgifter till Migrationsverket behöver det finnas en tillämplig sekretessbrytande bestämmelse.

I betänkandet anges (s. 350) att uppgifter som omfattas av sekretess till skydd för enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden i regel bör kunna lämnas ut till Migrationsverket med stöd av 10 kap. 15 a § OSL. Migrationsverket kan även ha behov av att ta del av uppgifter hos Skatteverket som omfattas av sekretess till skydd för allmänna intressen (15–20 kap. OSL), exempelvis uppgifter som behandlas i Skatteverkets brottbekämpande verksamheter och som omfattas av sekretess enligt 18 kap. 1–3 §§ OSL. Det är därför önskvärt att frågan om sekretess till skydd för allmänna intressen för uppgifter hos Skatteverket belyses och klarläggs vid det fortsatta författningsarbetet.

Detta remissvar har beslutats av generaldirektören Fredrik Rosengren och föredragits av rättsliga experten Tobias Alm. Vid den slutliga handläggningen har också följande deltagit: tf. överdirektören Veronica Eckerby, rättschefen Michael Erliksson, enhetschefen Cecilia Asker och sektionschefen Anne Charlotte Hakefjäll.

Fredrik Rosengren